

BHP przy monitorach ekranowych **nowe rozporządzenie** **weszło w życie**

Od 2009r. wspieramy pracowników służby BHP
w ich rozwoju zawodowym i codziennej pracy

BEZPŁATNE KONTO TESTOWE
48 h dostępu do zasobów portalu

szkolenia video
webinaria i konferencje

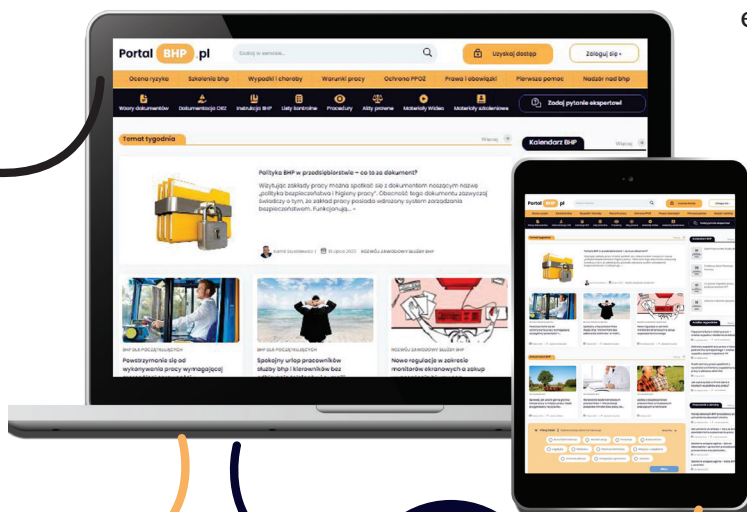
około 100 ocen
ryzyka zawodowego
i list kontrolnych bhp

poradnia konsultacje e-mailowe
indywidualne odpowiedzi
ekspertów w ciągu 48 h

ponad 300 wzorów
dokumentów,
instrukcji
i ocen ryzyka

alert prawny
po każdej ważnej
zmianie prawnej

e-letter raz w tygodniu
przegląd najnowszych porad
i aktualności

ponad 100 materiałów szkoleniowych
prezentacji, filmów, testów,
ćwiczeń i gier

ponad 4000
porad, analiz
i dobrych praktyk

Jesteś zainteresowany stałym dostępem?
Zadzwoń do nas lub sprawdź ofertę na stronie www.portalbhp.pl

Nasi konsultanci dopasują najlepszą ofertę dla Ciebie.

Korzystaj wygodnie z wiedzy gdziekolwiek jesteś! **Centrum Obsługi Klienta: 22 518 29 29**

Redakcja

Autor: Marek Kalman

Wydawca: Patrycja Kurzątkowska

Kierownik grupy wydawniczej: Alina Sulgostowska

Redaktor: Marek Kalman

Koordynator produkcji: Mariusz Jezierski

Projekt graficzny okładki: Patrycja Kurzątkowska

Skład i łamanie: „Triograf”, Dariusz Kołacz

ISBN: 978-83-8344-428-4

Informacje i zamówienia:

e-mail: cok@wip.pl

infolinia: 22 518 29 29

faks: 22 617 60 10

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

ul. Łotewska 9A,

03-918 Warszawa

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy

Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Nr rejestrowy BDO: 000008579

tel.: 22 518 29 29,

faks: 22 617 60 10

© Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o. Warszawa 2023

Niniejszy e-book chroniony jest prawem autorskim. Przedruk materiałów bez zgody wydawcy jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Wszelkie materiały zawarte w niniejszej publikacji mają charakter wyłącznie popularyzacyjno-informacyjny i nie mogą być traktowane w sposób prawnie wiążący pomiędzy Czytelnikiem a wydawcą lub redakcją. Redakcja dokłada wszelkich starań, aby informacje i dane zamieszczone w tych materiałach były poprawne merytorycznie i aktualne. Jednakże decyzja odnośnie zastosowania w szczególności określonych metod leczenia czy technik medycznych należy do podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności w tym zakresie. Informacje zawarte w niniejszej publikacji nie mają także, w aspekcie poruszanych na jej łamach zagadnień prawnych, charakteru porady czy opinii prawnej, jako że wydawca ani redakcja nie świadczą jakichkolwiek usług prawnych. Informacje tego rodzaju nie mogą być również traktowane jako oficjalne stanowisko organów lub urzędów państwowych. Zastosowanie tych informacji w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji lub opinii prawnej. Wobec powyższego wydawca, redakcja, redaktorzy ani autorzy ww. materiałów nie ponoszą odpowiedzialności prawnej, w szczególności za skutki zastosowania lub wykorzystania w jakikolwiek sposób informacji zawartych w niniejszej publikacji

Bhp przy monitorach ekranowych. Nowe rozporządzenie weszło w życie – sprawdź, co się zmieniło

Warto zapamiętać:

„Nowe przepisy uwzględniają możliwość organizacji stanowisk pracy z wykorzystaniem systemów przenośnych przeznaczonych do użytkowania na danym stanowisku pracy co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy, w szczególności laptopów”.

„Stanowisko pracy z laptopem powinno być wyposażone w monitor stacjonarny lub podstawkę zapewniającą ustawienie ekranu tak, aby jego górna krawędź znajdowała się na wysokości oczu oraz w dodatkową klawiaturę i mysz”.

„Pracodawca będzie ponosił koszty związane z zapewnieniem profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz refundacji okularów korygujących wzrok pracownikom użytkującym w czasie pracy systemy przenośne co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy”.

„Ustawienie monitora oraz innych elementów wyposażenia nie powinno wymuszać niewygodnych ruchów głowy i szyi”.

Marek Kalman
specjalista z zakresu bhp

Rozporządzenie dotyczące warunków bhp na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe nie było zmieniane od ponad 20 lat. Przez ten czas nastąpił ogromny postęp technologiczny, którego resort pracy najwyraźniej nie dostrzegał. To się jednak zmieniło. Najpierw pojawił się szeroko komentowany projekt rozporządzenia, a 18 października 2023 r. – rozporządzenie zmieniające, które w znacznej mierze upraszcza dotychczasowe rozwiązania. Umożliwia też pracodawcy pewną swobodę w organizacji stanowisk pracy wyposażonych w monitory ekranowe. Co się dokładnie zmieniło?

Kiedy w 1998 roku weszło w życie rozporządzenie ministra pracy i polityki socjalnej stanowiska pracy wyposażone w monitory ekranowe wyglądały zupełnie inaczej niż teraz. Jednostka zewnętrzna była standardem, tak jak stacja dyskietek. Używało się też trackballa. Obecnie większość pracowników wykonuje swoje zadania, pracując przy laptopie. Często już nawet bez stacji CD-ROM. Postęp technologiczny jest widoczny gołym okiem. Konieczne stało się więc dostosowanie brzmienia rozporządzenia do zmian technologicznych, które nastąpiły od czasu jego wydania. Resort pracy dokonał uaktualnienia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, jakie powinny spełniać stanowiska pracy wyposażone w monitory ekranowe (dalej: rozporządzenie zmieniające).

UWAGA

Niektóre rozwiązania były zbyt szczegółowe i rygorystyczne. Rozporządzenie zmieniające dokonuje modyfikacji w taki sposób, by umożliwiały pracodawcom pewną swobodę w organizacji stanowisk pracy wyposażonych w monitory ekranowe, przy jednoczesnym zapewnieniu pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz ergonomii na stanowisku pracy.

Rozporządzenie zmieniające wdraża w zakresie swojej regulacji dyrektywę Rady 90/270/EWG z 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w monitory ekranowe. Dyrektywa jest dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG z 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy. W związku z tym jej przepisy mają pełne zastosowanie w odniesieniu do używania przez pracowników urzędzeń wyposażonych w monitory ekranowe, bez uszczerbku dla zawartych w dyrektywie przepisów bardziej rygorystycznych i/lub szczegółowych.

Nowe definicje i dookreślenia

Aktualnie nie korzysta się już ze stacji dyskietek czy trackballa. Przedmiotowa definicja stanowiska pracy nie powinna zatem uwzględniać tych elementów. W związku z tym stanowisko pracy to przestrzeń pracy wraz z:

- a) wyposażeniem podstawowym, w tym monitorem ekranowym, klawiaturą, myszą lub innymi urządzeniami wejściowymi, oprogramowaniem z interfejsem dla użytkownika;
- b) krzesłem i stołem;
- c) opcjonalnym wyposażeniem dodatkowym, w tym stacją dysków, drukarką, skanerem, uchwytem na dokumenty, podnóżkiem.

Usunięto jednocześnie definicję systemu komputerowego (konsekwencja modyfikacji definicji stanowiska pracy). Samo pojęcie systemu komputerowego jest powszechnie znane, nie budzi wątpliwości, stąd nie ma potrzeby pozostawienia jego definicji.

Laptop, ale przez pół dnia pracy

W § 3 dokonano dość istotnej zmiany. Punkt 4 rozporządzenia wskazuje, że przepisów rozporządzenia nie stosuje się do systemów przenośnych nieprzeznaczonych do użytkowania na danym stanowisku pracy **przez co najmniej połowę dobowego wymiaru czasu pracy**. Rozwiązanie takie zapewnia zgodność treści rozporządzenia z dyrektywą 90/270/EWG, która nie ma zastosowania do systemów przenośnych nieprzeznaczonych do dłuższego używania na stanowisku pracy (art. 1 ust. 3 lit. d dyrektywy).

Przez pracownika rozumie się natomiast każdą osobę zatrudnioną przez pracodawcę, w tym praktykanta i stażystę, użytkującą w czasie pracy monitor ekranowy co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy (§ 2 pkt 4 rozporządzenia).

Łącząc te dwa paragrafy, stało się w końcu jasne, że praca z laptopem będzie podlegała pod rozporządzenie w sprawie bhp na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe. Nowy załącznik do rozporządzenia (o tym w dalszej części artykułu) uwzględnia zatem możliwość organizacji stanowisk pracy z wykorzystaniem systemów przenośnych przeznaczonych do użytkowania na danym stanowisku pracy co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy, w szczególności laptopów, i określa sposób, w jaki należy te stanowiska organizować.

Skutki długotrwałego użytkowania monitorów

Pracodawca ma obowiązek chronić zdrowie i życie pracowników, zapewniając im bezpieczne i higieniczne warunki pracy, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. Dlatego też w załączniku uregulowano kwestie dotyczące pracy w przypadku stosowania systemów przenośnych przeznaczonych do użytkowania na danym stanowisku pracy przez co najmniej połowę dobowego wymiaru czasu pracy.

UWAGA

Długotrwałe użytkowanie monitorów zwiększa częstość pojawiania się dolegliwości określonych jako zespół widzenia komputerowego (CVS – ang. *computer vision syndrome*), znany również jako cyfrowe zmęczenie oczu (DES – ang. *Digital Eye Strain*).

Objawy dotyczące oczu, zgłaszane przez użytkowników komputerów to:

- zaczerwienienie,
- przemęczenie,
- bóle,
- odczucie suchości,
- podrażnienia i pieczenia,
- objawy związane z jakością widzenia (rozmycie, podwójne widzenie).

Spowodowane są one zbyt małą odległością pomiędzy oczami osoby pracującej a obsługiwany urządzeniem. Po wielogodzinnej pracy z komputerem pojawiają się zaburzenia akomodacji (zmniejszenie jej zakresu i szybkości) oraz konwergencji (co powoduje dodatkowo zaburzenia widzenia do blizy) opisywane jako tymczasowa krótkowzroczność. Dodatkowo narastają dolegliwości ze strony układu mięśniowo-szkieletowego w okolicy odcinka szyjnego kręgosłupa oraz obręczy barkowej, które są skutkiem ustawienia monitora na nieodpowiedniej wysokości względem wzroku, wymuszając przeciążając ustawienie głowy.

Nowe wymagania bhp i ergonomii

W tabeli przedstawiono porównanie zapisów rozporządzenia z 1998 roku z rozporządzeniem zmieniającym z 2023 roku.

Tabela. Minimalne wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, jakie powinny spełniać stanowiska pracy wyposażone w monitory ekranowe (porównanie załącznika)

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
1. (§ 1.1 nowego rozporządzenia)	Wyposażenie stanowiska pracy oraz sposób rozmieszczenia elementów tego wyposażenia nie może powodować podczas pracy nadmiernego obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego i (lub) wzroku oraz być źródłem zagrożeń dla pracownika	Wyposażenie stanowiska pracy oraz sposób rozmieszczenia elementów tego wyposażenia nie może powodować podczas pracy nadmiernego obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego i (lub) wzroku oraz być źródłem zagrożeń dla pracownika	Uwzględniono możliwość organizacji stanowisk pracy z wykorzystaniem systemów przenośnych przeznaczonych do użytkowania na danym stanowisku pracy co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy, w szczególności laptopów. Punkt 1.2 określa sposób, w jaki należy te stanowiska organizować
1.2		W przypadku stosowania systemów przenośnych przeznaczonych do użytkowania na danym stanowisku pracy co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy, stanowisko pracy powinno być wyposażone w stacjonarny monitor ekranowy lub podstawkę zapewniającą ustawienie ekranu tak, aby jego górna krawędź znajdowała się na wysokości oczu, oraz w dodatkową klawiaturę i mysz	
2.1.	Monitor ekranowy powinien spełniać następujące wymagania: a) znaki na ekranie powinny być wyraźne i czytelne; b) obraz na ekranie powinien być stabilny, bez tętnienia lub innych form niestabilności;	Monitor ekranowy powinien spełniać następujące wymagania: a) znaki na ekranie powinny być wyraźne i czytelne; b) obraz na ekranie powinien być stabilny, bez migotania lub innych form niestabilności;	Określając wymagania, jakie powinien spełniać monitor ekranowy, posługiwano się do tej pory terminem „tętnienia”. Zgodnie z definicją słownikową „tętnić” oznacza „uderzając w coś, powodować powstawanie głośnego, rytmicznego odgłosu”; o będących w ruchu

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
	<p>c) jasność i kontrast znaku na ekranie powinny być łatwe do regulowania w zależności od warunków oświetlenia stanowiska pracy;</p> <p>d) regulacje ustawienia monitora powinny umożliwiać pochylenie ekranu co najmniej 20° do tyłu i 5° do przodu oraz obrót wokół własnej osi co najmniej o 120° – po 60° w obu kierunkach;</p> <p>e) ekran monitora powinien być pokryty warstwą antyodblaskową lub wyposażony w odpowiedni filtr</p>	<p>c) jasność i kontrast znaku na ekranie powinny być łatwe do regulowania w zależności od warunków oświetlenia stanowiska pracy;</p> <p>d) regulacje ustawienia monitora powinny umożliwiać pochylenie ekranu</p>	<p>maszynach, jadących pociągach itp.: wydawać, wywoływać rytmiczny dźwięk, odgłos. Natomiast „migotać” oznacza świecić nierównym lub przerywanym światłem albo być widocznym raz po raz przez krótką chwilę.</p> <p>W świetle powyższego zaproponowano, by określając wymagania, jakie powinien spełniać monitor ekranowy, wskazać, że obraz na ekranie tego monitora powinien być stabilny, bez migotania (nie zaś tętnienia) lub innych form niestabilności.</p>
2.2.	<p>W razie potrzeby wynikającej z indywidualnych cech antropometrycznych pracownika, powinna być użyta oddzielna podstawa monitora lub regulowany stół</p>	<p>Ustawienie monitora ekranowego oraz innych elementów wyposażenia nie powinno wymuszać niewygodnych ruchów głowy i szyi. Górna krawędź monitora ekranowego powinna znajdować się na wysokości oczu pracownika</p>	<p>Nowa treść załącznika przewiduje ograniczenie wymagań w zakresie regulacji ustawienia monitora do możliwości jego pochylenia, bez wskazywania jego zakresu oraz możliwości obracania wokół własnej osi. Współczesne lekkie monitory LCD wymagają właściwie tylko konstrukcyjnej możliwości pochylenia płaszczyzny ekranu tak, aby umożliwić obserwację obrazu pod kątem prostym. Pozostałych regulacji można dokonać samemu bez użycia siły poprzez prostą zmianę położenia całego monitora wraz z podstawą.</p>
2.3.	<p>Ustawienie ekranu monitora względem źródeł światła powinno ograniczać oślnienie i odbicia światła</p>	<p>Ustawienie monitora ekranowego względem źródeł światła powinno ograniczać oślnienie i odbicia światła</p>	<p>Załącznik nie zawiera również wymogu, by ekran monitora musiał być pokryty warstwą antyodblaskową lub posiadać odpowiedni filtr.</p> <p>Zaproponowano wprowadzenie ogólnego wymogu, by ustawienie monitora oraz innych elementów wyposażenia nie wymuszało niewygodnych ruchów głowy i szyi</p>
3.1.	<p>Klawiatura powinna stanowić osobny element wyposażenia podstawowego stanowiska pracy</p>	<p>Klawiatura oraz mysz powinny stanowić osobne elementy wyposażenia podstawowego stanowiska pracy</p>	<p>Dotychczas obowiązujące wymagania dotyczące konstrukcji klawiatury, w szczególności w zakresie jej wysokości i kąta</p>

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
3.2.	Konstrukcja klawiatury powinna umożliwiać użytkownikowi przyjęcie pozycji, która nie powodowałaby zmęczenia mięśni kończyn górnych podczas pracy. Klawiatura powinna posiadać w szczególności: możliwość regulacji kąta nachylenia w zakresie 0÷15°; odpowiednią wysokość – przy spełnieniu warunku, aby wysokość środkowego rzędu klawiszy alfanumerycznych z literami A, S..., licząc od płaszczyzny stołu, nie przekraczała 30 mm dla przynajmniej jednej pozycji pochylenia klawiatury	Konstrukcja klawiatury powinna umożliwiać użytkownikowi przyjęcie pozycji, która nie powodowałaby zmęczenia mięśni kończyn górnych podczas pracy	pochylenia, były uważane za nadmierne i daleko wykraczające poza wymagania przewidziane w dyrektywie 90/270/EWG. W opinii ustawodawcy wystarczające jest, by konstrukcja klawiatury umożliwiała użytkownikowi przyjęcie pozycji, która nie będzie powodować zmęczenia mięśni kończyn górnych podczas pracy
3.3.	Powierzchnia klawiatury powinna być matowa, a znaki na klawiaturze powinny być kontrastowe i czytelne	Powierzchnia klawiatury powinna być matowa, a znaki na klawiaturze powinny być kontrastowe i czytelne	
4.1.	Konstrukcja stołu powinna umożliwiać dogodne ustawienie elementów wyposażenia stanowiska pracy, w tym zróżnicowaną wysokość ustawienia monitora ekranowego i klawiatury	Konstrukcja stołu powinna umożliwiać ergonomiczne ustawienie elementów wyposażenia stanowiska pracy, w tym zróżnicowaną wysokość ustawienia monitora ekranowego i klawiatury, a w szczególności powinny zapewniać: <ul style="list-style-type: none"> a) wystarczającą powierzchnię, gwarantującą łatwe posługiwanie się elementami wyposażenia stanowiska pracy i wykonywanie czynności związanych z pracą; b) ustawienie klawiatury z zachowaniem takiej odległości od przedniej krawędzi stołu, która umożliwia podparcie dla rąk i przedramion z zachowaniem co najmniej kąta prostego między ramieniem i przedramieniem; c) ustawienie elementów wyposażenia w odpowiedniej odległości od pracownika, bez konieczności przyjmowania wymuszonych pozycji 	<p>Zmiana wymagań w zakresie konstrukcji stołu i powierzchni roboczej, polega w szczególności na uproszczeniu przepisów.</p> <p>Ustawienie klawiatury z zachowaniem takiej odległości od przedniej krawędzi stołu, która umożliwia podparcie dla rąk i przedramion z zachowaniem co najmniej kąta prostego między ramieniem i przedramieniem ma na celu odciążenie mięśni pracownika.</p> <p>Natomiast pozostałe z ww. wymagań pozostają zasadniczo bez zmian w stosunku do obecnie obowiązujących.</p> <p>Wymagania w zakresie wysokości stołu oraz siedziska krzesła wyczerpuje zawarty w pkt 2.1 załącznika wymóg, by ustawienie monitora oraz innych elementów wyposażenia nie wymuszało niewygodnych ruchów głowy i szyi</p>

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
4.2.	Szerokość i głębokość stołu powinna zapewniać: wystarczającą powierzchnię do łatwego posługiwania się elementami wyposażenia stanowiska i wykonywania czynności związanych z rodzajem pracy; ustawienie klawiatury z zachowaniem odległości nie mniejszej niż 100 mm między klawiaturą a przednią krawędzią stołu; ustawienie elementów wyposażenia w odpowiedniej odległości od pracownika, to jest w zasięgu jego kończyn górnych, bez konieczności przyjmowania wymuszonych pozycji	Pracownik powinien mieć zapewnioną odpowiednią przestrzeń do umieszczenia nóg pod blatem stołu oraz przyjęcia wygodnej pozycji i możliwości jej zmiany podczas pracy	
4.3.	Wysokość stołu oraz siedziska krzesła powinna być taka, aby zapewniała: a) naturalne położenie kończyn górnych przy obsłudze klawiatury, z zachowaniem co najmniej kąta prostego między ramieniem i przedramieniem; b) odpowiedni kąt obserwacji ekranu monitora w zakresie 20°÷50° w dół (licząc od linii poziomej na wysokości oczu pracownika do linii poprowadzonej od jego oczu do środka ekranu), przy czym górna krawędź ekranu monitora nie powinna znajdować się powyżej oczu pracownika; c) odpowiednią przestrzeń do umieszczenia nóg pod blatem stołu	Powierzchnia blatu stołu powinna być matowa	
4.4.	Powierzchnia blatu stołu powinna być matowa, najlepiej barwy jasnej	<i>Brak pkt 4.4 (analogiczny zapis w pkt 4.3)</i>	
5.1.	Krzesło stanowiące wyposażenie stanowiska pracy powinno posiadać: a) dostateczną stabilność, przez wyposażenie go w podstawę co najmniej pięciopodporową z kółkami jezdnyymi;	Krzesło stanowiące wyposażenie stanowiska pracy powinno posiadać: a) dostateczną stabilność, przez wyposażenie go w podstawę co najmniej pięciopodporową z kółkami jezdnyymi;	

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
	<p>b) wymiary oparcia i siedziska, zapewniające wygodną pozycję ciała i swobodę ruchów;</p> <p>c) regulację wysokości siedziska w zakresie 400÷500 mm, licząc od podłogi;</p> <p>d) regulację wysokości oparcia oraz regulację pochylecia oparcia w zakresie: 5° do przodu i 30° do tyłu;</p> <p>e) wyprofilowanie płyty siedziska i oparcia odpowiednie do naturalnego wygięcia kręgosłupa i odcinka udowego kończyn dolnych;</p> <p>f) możliwość obrotu wokół osi pionowej o 360°;</p> <p>g) podłokietniki</p>	<p>b) regulację wysokości siedziska, regulację wysokości oparcia odcinka lędźwiowego kręgosłupa, regulację kąta pochylecia oparcia oraz odpowiednie wymiary oparcia i siedziska, zapewniające wygodną pozycję ciała i swobodę ruchów;</p> <p>c) wyprofilowanie siedziska i oparcia odpowiednie do naturalnego wygięcia kręgosłupa i ud;</p> <p>d) możliwość obrotu wokół osi pionowej o 360°;</p> <p>e) regulowane podłokietniki</p>	
5.2.	Mechanizmy regulacji wysokości siedziska i pochylecia oparcia powinny być łatwo dostępne i proste w obsłudze oraz tak usytuowane, aby regulację można było wykonywać w pozycji siedzącej	Mechanizmy regulacji wysokości siedziska i pochylecia oparcia powinny być łatwo dostępne i proste w obsłudze oraz tak usytuowane, aby regulację można było wykonywać w pozycji siedzącej	
6.1. (§ 6 nowego rozporządzenia)	Jeśli przy pracy istnieje konieczność korzystania z dokumentów, stanowisko pracy należy wyposażyć w uchwyt na dokument, posiadający regulację ustawienia wysokości, pochylecia oraz odległości od pracownika	Jeśli przy pracy istnieje konieczność korzystania z dokumentów, na życzenie pracownika stanowisko pracy należy wyposażyć w uchwyt na dokumenty, posiadający regulację ustawienia wysokości, pochylecia oraz odległości od pracownika	Szczegółowe regulacje w zakresie ustawienia uchwytu na dokumenty są zbędne z uwagi na przywołaną wcześniej ogólną wytyczną, zgodnie z którą ustawienie elementów wyposażenia nie powinno wymuszać niewygodnych ruchów głowy i szyi
6.2.	Uchwyt na dokument powinien znajdować się przed pracownikiem – między ekranem monitora i klawiaturą – lub w innym miejscu – w pozycji minimalizującej uciążliwe ruchy głowy i oczu	<i>Brak pkt 6.2</i>	
7.1. (§ 7 nowego rozporządzenia)	Na życzenie pracownika, a także gdy wysokość krzesła uniemożliwia pracownikowi płaskie, spoczynkowe ustawienie stóp na podłodze, stanowisko pracy należy wyposażyć w podnóżek	Na życzenie pracownika stanowisko pracy należy wyposażyć w podnóżek	Przewidziano konieczność wyposażenia stanowiska pracy w podnóżek na życzenie pracownika – zgodnie z dyrektywą 90/270/EWG. Zrezygnowano natomiast z określania wytycznych w zakresie kąta nachylecia oraz powierzchni podnóżka z uwagi na ich zbytnią szczegółowość
7.2.	Podnóżek powinien mieć kąt pochylecia w zakresie 0°÷15°, a jego wysokość powinna być dostosowana do potrzeb wynikających z cech antropometrycznych pracownika	<i>Brak pkt 7.2</i>	

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
7.3.	Powierzchnia podnóżka nie powinna być śliska, a sam podnóżek nie powinien przesuwawać się po podłodze podczas używania	<i>Brak pkt 7.3</i>	
8.1.	Stanowisko pracy powinno być tak zaprojektowane, aby pracownik miał zapewnioną dostateczną przestrzeń pracy, pozwalającą na umieszczenie wszystkich elementów obsługiwanych ręcznie w zasięgu kończyn górnych	Stanowisko pracy powinno być tak zaprojektowane, aby pracownik miał zapewnioną dostateczną przestrzeń pracy, pozwalającą na umieszczenie wszystkich elementów obsługiwanych ręcznie w zasięgu kończyn górnych	Stanowisko powinno być tak usytuowane w pomieszczeniu, aby dostęp do niego był swobodny. Pozostałe wymagania dotychczas obowiązującego rozporządzenia w zakresie odległości, jakie należy zachować pomiędzy sąsiednimi monitorami oraz między pracownikiem i tyłem sąsiedniego monitora, a także odległości oczu pracownika od ekranu, w ocenie ustawodawcy są zbyt restrykcyjne, stawiające nadmierne wymagania. W związku z tym należało z nich zrezygnować
8.2.	Stanowisko pracy wyposażone w monitor ekranowy powinno być tak usytuowane w pomieszczeniu, aby zapewniło pracownikowi swobodny dostęp do tego stanowiska. Odległości między sąsiednimi monitorami powinny wynosić co najmniej 0,6 m, a między pracownikiem i tyłem sąsiedniego monitora – co najmniej 0,8 m	Stanowisko pracy powinno być tak usytuowane w pomieszczeniu, aby pracownik miał do niego swobodny dostęp	
8.3.	Odległość oczu pracownika od ekranu monitora powinna wynosić 400÷750 mm	<i>Brak pkt 8.3</i>	
9.1.	Oświetlenie powinno zapewniać komfort pracy wzrokowej, a szczególnie: a) poziom natężenia oświetlenia powinien spełniać wymagania określone w Polskich Normach; b) należy ograniczyć ośnienie bezpośrednie od opraw, okien, przezroczystych lub półprzezroczystych ścian albo jasnych płaszczyzn pomieszczenia oraz ośnienie odbiciowe od ekranu monitora, w szczególności przez stosowanie odpowiednich opraw oświetleniowych, instalowanie żaluzji lub zasłon w oknach	Oświetlenie powinno zapewniać komfort pracy wzrokowej, w szczególności: a) oświetlenie na poszczególnych stanowiskach pracy powinno być dostosowane do rodzaju wykonywanych prac; b) należy ograniczyć ośnienie bezpośrednie od opraw, okien, przezroczystych lub półprzezroczystych ścian albo jasnych płaszczyzn pomieszczenia oraz ośnienie odbiciowe od monitora ekranowego, w szczególności przez stosowanie odpowiednich opraw oświetleniowych, instalowanie urządzeń eliminujących nadmierne operowanie promieni słonecznych padających na stanowisko pracy	Oświetlenie powinno zapewniać komfort pracy wzrokowej. (szczegóły wskazane w przepisie). Pozostałe minimalne wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, jakie powinny spełniać stanowiska pracy wyposażone w monitory ekranowe pozostają bez zmian w stosunku do przepisów dotychczas obowiązujących

Lp.	Rozporządzenie z 1 grudnia 1998 r.	Rozporządzenie zmieniające z 18 października 2023 r.	Uwagi
9.2.	Dopuszcza się stosowanie opraw oświetlenia miejscowego, pod warunkiem że będą to oprawy niepowodujące olśnienia	Dopuszcza się stosowanie opraw oświetlenia miejscowego, pod warunkiem że będą to oprawy niepowodujące olśnienia	
10.	<p>Przy projektowaniu, doborze i modernizacji oprogramowania, a także przy planowaniu wykonywania zadań z użyciem ekranu monitora pracodawca powinien uwzględniać w szczególności następujące wymagania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) oprogramowanie powinno odpowiadać zadaniu przewidzianemu do wykonania; b) oprogramowanie powinno być łatwe w użyciu oraz dostosowane do poziomu wiedzy i (lub) doświadczenia pracownika; c) systemy komputerowe muszą zapewniać przekazywanie pracownikom informacji zwrotnej o ich działaniu; d) systemy komputerowe muszą gwarantować wyświetlanie informacji w formie i tempie odpowiednich dla pracownika; e) bez wiedzy pracownika nie można dokonywać kontroli jakościowej i ilościowej jego pracy; f) przy tworzeniu oprogramowania i przetwarzaniu danych powinny być stosowane zasady ergonomii 	<p>Przy projektowaniu, doborze i modernizacji oprogramowania, a także przy planowaniu wykonywania zadań z użyciem ekranu monitora pracodawca powinien uwzględniać w szczególności następujące wymagania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) oprogramowanie powinno odpowiadać zadaniu przewidzianemu do wykonania; b) systemy komputerowe powinny zapewniać przekazywanie pracownikom informacji zwrotnej o ich działaniu; c) systemy komputerowe powinny gwarantować wyświetlanie informacji w formie i tempie odpowiednich dla pracownika 	
11.1.	Wilgotność względna powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych do pracy z monitorami ekranowymi nie powinna być mniejsza niż 40%	<i>Brak pkt 11.1</i>	Wymagania dotyczące czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy, w tym mikroklimatu, hałasu oraz promieniowania, określają odrębne przepisy
11.2.	Wymagania dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, w tym dotyczące poziomu hałasu oraz promieniowania, określają odrębne przepisy i Polskie Normy	<i>Brak pkt 11.2</i>	

Wejście w życie nowych przepisów

Rozporządzenie zmieniające zawiera przepis przejściowy (§ 2), który nakłada na pracodawców obowiązek dostosowania w terminie **6 miesięcy** od dnia wejścia w życie rozporządzenia stanowisk pracy wyposażonych w monitory ekranowe, utworzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego do minimalnych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii określonych w rozporządzeniu.

Uwaga! W projekcie rozporządzenia pierwotny termin dostosowania stanowisk pracy wynosił 3 miesiące.

Rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, czyli **17 listopada 2023 r.**

Podstawa prawna:

- rozporządzenie ministra pracy i polityki socjalnej z 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. nr 148, poz. 973),
- rozporządzenie ministra rodziny i polityki społecznej z 18 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. poz. 2367).

1 BF 130
ISBN 978-83-8344-428-4

